

ACTA-RESUM DE LA REUNIÓ DEL GRUP DE TREBALL “INDICADORS”

Data: Dimecres 3 de febrer de 2021

Hora: 17:30h

Lloc: Virtual (Zoom)

Assistència

Persones ponent:

- Cristina Cárcel (Ajuntament de Barcelona)

Persones assistents:

- Pere Mariné, vicepresident (Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona, FAVB)
- Joan Gaspart, vicepresident (Fundació Barcelona Promoció)
- Maria Abellonet, persona experta
- Milagros Casas, Grup municipal BCN pel canvi
- Álvaro Clapés-Sagany, PIMEC
- Esteve Ferrer, Taula 3r Sector
- Montse González, Eix Comercial Sant Andreu
- Jesús Lodeiro, UGT
- Sílvia Pastor, Associació d'Apartaments Turístics de Barcelona (APARTUR)
- Míriam Plaza, BS:M
- Manel Romero, Associació de veïns del Coll
- Joan Sales, Centre d'Estudis Demogràfics
- Martí Sarrate, Associació Catalana d'Agències de Viatges (ACAVE)
- Xavier Suñol, Ajuntament de Barcelona
- Robert Torregrossa, Associació Catalana de Professionals del Turisme (ACPT)
- Marta Tria, Ajuntament de Barcelona
- Anna Torres, persona experta
- Cristina Vilà, Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB)
- Carla Ventosa, MACBA

Secretaria tècnica:

- Secretària CTiC, Rosa Bada i Mònica Flores
- Momentum^{co}, Joan Casals

Desenvolupament de la sessió

Benvinguda i context

Rosa Bada recorda que aquest grup de treball s'ha constituït per donar resposta a la demanda recurrent sobre la necessitat de compartir dades i indicadors, i disposar d'unes mateixes fonts d'informació. Presenta Cristina Cárcel, responsable de la direcció de l'Observatori per tal que compateixi les dades i indicadors disponibles actualment en l'àmbit de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona.

Presentació "Indicadors de Turisme" Cristina Cárcel i Xavier Suñol:

Cristina Cárcel destaca la importància de disposar dades per a l'anàlisi de l'activitat turística i identifica algunes de les limitacions actuals, com són la disponibilitat de les dades en funció de la font d'informació de la qual provenen, la delimitació del sector, al tractar-se d'un sector molt transversal amb fronteres difoses, la mesura de l'univers, entenent que la majoria de fonts donen dades parcials i per arribar a la visió global cal extrapolar, i l'obtenció de dades a nivell microterritorial, molt important en el context actual de la ciutat de Barcelona. Llista tres tipologies de fonts d'informació, com són les estadístiques oficials (permeten comparacions internacionals, imparcialitat, regides per estàndards de BP, ...), les estadístiques de fonts públiques no oficials i les estadístiques experimentals (majoritàriament provinents del big data, no estan encara prou madures). Presenta un extens llistat d'indicadors turístics disponibles i explica tres estudis de casos d'estadístiques experimentals en les que està treballant l'Ajuntament de Barcelona:

1. Estimació de fluxos de població a partir de les dades de telefonia mòbil (Vodafone).
Explica que les dades estan en obert i que s'està treballant amb l'Oficina Municipal de Dades (OMD) per poder aprofundir amb les possibilitats d'explotació de les dades.
2. Estimació de dades de despesa en TPV als comerços de la ciutat (targetes BBVA – aprox. 30% de les operacions). Es troba en fase de validació interna.
3. Índex de reserves hoteleres.

Xavier Suñol destaca la importància creixent de les dades sorgides de fonts de Big Data i explica que la Direcció de Turisme, Esdeveniments i Indústries Creatives forma part de diferents plataformes de coneixement compartides en l'àmbit del turisme:

- Observatori de Turisme de Barcelona.
- Xarxa Internacional d'Observatoris Sostenibles (INSTO).
- Tourism Data System.
- Centre Excellence in Tourism Innovation (EURECAT).

Destaca també la col·laboració en projectes europeus com l'SmartMED, liderat per La universitat Rovira i Virgili, o amb el Programa City Flows que té per objectiu comptabilitzar fluxos de persones en espais determinats. A nivell de productes, explica que l'Observatori publica periòdicament dades sobre la perspectiva turística (oferta hotelera oberta, connectivitat aèria, ...) i recorda que l'Ajuntament publica informes anuals, enquestes, així com altres estadístiques o informes i estudis puntuals. Finalment, mostra la pàgina web de l'Observatori, destacant que les diferents dades es poden filtrar per Barcelona ciutat, Barcelona regió o destinació.

Intervencions per part de les persones assistents.

Cristina Vilà pregunta amb quins indicadors de sostenibilitat s'està treballant. **Cristina Cárcel** respon que es disposa de 95 indicadors que es van mesurar l'any 2017 i que caldria actualitzar-los. Explica que gràcies al treball amb la xarxa INSTO, s'ha avançat en una homogeneïtzació de manera que els indicadors de Barcelona siguin coherents amb els de la xarxa, per bé que encara no s'ha fet el càlcul dels indicadors. **Xavier Suñol** comenta que els indicadors no són públics però ofereix la possibilitat de compartir-los, així com la possibilitat de celebrar una sessió específica sobre el tema. **Anna Torres** destaca que el més innovador ha estat el fet de recopilar indicadors en les tres dimensions de la sostenibilitat i posar-los en conjunt des de la perspectiva turística. Remarca que es tracta de dades que fins ara no s'havien tingut en compte a l'hora de prendre decisions a nivell turístic.

Joan Sales explica que li interessa la reconversió dels HUTs a lloguers convencionals o de temporada i suggereix que seria interessant poder monitoritzar aquestes fluctuacions. Recorda que fa uns mesos es va publicar una notícia on s'especificava que milers de pisos turístics passarien al mercat residencial i mostra la seva preocupació pel fet que no li consta que això sigui efectivament així. **Cristina Cárcel** explica que Tourism Data System agafa dades de les plataformes i que de l'anàlisi de les dades d'Airbnb no s'observa una davallada en la demanda, però sí un creixement en l'estada mitjana als HUTs, fet que permetria concloure que alguns d'aquests pisos es podrien haver reconvergit en el mercat de lloguer de llarga durada. **Joan Sales** insta a APARTUR a millorar la informació que es publica sobre aquest aspecte. **Xavier Suñol** destaca les dificultats per definir bé els universos o les mètriques a seguir en aquest sentit, com per exemple, què s'entén per lloguer de temporada. **Sílvia Pastor** respon que les dades publicades al seu moment foren el resultat d'una enquesta efectuada entre els seus associats i especifica que la davallada de demanda és real.

Pere Mariné destaca la importància de disposar de bones dades i lamenta que s'havia preparat la sessió en base a la documentació enviada prèviament, que no ha estat la mateixa que s'ha presentat. Pregunta sobre la possibilitat que les infografies fossin descarregables en format pdf i la factibilitat de disposar de dades d'altres ciutats, per utilitzar-les com a referència i destaca la necessitat d'avançar en la definició d'indicadors més elaborats que ajudin a fer una anàlisi sobre la situació actual en un moment donat. Posa com a exemple d'indicador el nº places hoteleres / 1.000 habitants, fet que permetria fer comparatives entre ciutats o destinacions, o el nº HUTs sobre el nº d'habitatges de la ciutat. Respecte al mercat treball considera que seria interessant poder comparar la renda mitjana del sector respecte a la renda mitjana de la ciutat. **Xavier Suñol** aclareix que prèviament a la sessió es va enviar el document que s'havia generat inicialment fa ja un temps perquè es considerava interessant poder-l comprar amb totes aquelles dades que hi ha actualment disponibles. Mostra el seu acord en que seria positiu poder descarregar les infografies i explica que s'hi està treballant. Destaca la dificultat de definir bé l'univers en el context actual en el que no hi ha activitat turística i comenta que estan apareixent nous indicadors i magnituds a monitoritzar com per exemple els ERTOS. Mostra el seu acord en la necessitat de transformar les dades en indicadors que permetin fer un anàlisi de ciutat i, fins i tot una comparativa internacional, i en aquest sentit contextualitza la participació en la plataforma INSTO. Pel que fa a les comparatives amb altres ciutats catalanes o espanyoles, comenta que es pot estudiar, però alerta que cal anar en compte en fer anàlisis comparatius, ja que sovint hi ha realitats territorials molt diferents, i posa com a exemple si Barcelona ciutat s'ha de comparar amb Madrid, o és l'àrea metropolitana de Barcelona el que s'hauria de comparar amb Madrid.

Jesús Lodeiro troba a faltar més dades sobre HUTs, ja que considera que aquest tipus d'allotjaments tenen un gran impacte sobre la ciutat. Mostra el seu acord amb Pere Mariné sobre la importància de poder relativitzar les dades per nombre d'habitants.

Joan Gaspart comparteix algunes dades del mes de gener com ara que hi ha un 10% d'ocupació als hotels oberts, que el preu dels hotels de Barcelona és el 50% del de l'any 2019 o que només hi ha el 15% hotels oberts. Destaca que 75.000 places hoteleres suposen molts llocs de treball i no entén les reflexions al voltant de reduir places hotelers, ja que si es reduïssin, comenta que es perdrien molts llocs de treball. Demana que el més prioritari és pensar què cal fer per sortir d'aquesta situació.

Manel Romero pregunta si les dades telefòniques de Vodafone són parcials o si són globals de tota la xarxa i mostra interès per veure dades segmentades per districtes o barris a nivell de fluxos i rendes, entre d'altres. Considera interessant poder disposar de dades d'ingressos i despeses fiscals que genera el turisme a la ciutat de forma periòdica. **Xavier Suñol** mostra el seu acord en que seria molt interessant baixar encara més a escala territorial, però mostra els seus dubtes sobre si és realment factible. Respecte a dades mòbil explica que Vodafone posseeix aproximadament una tercera part del parc mòbil i del roaming, i que a partir d'aquestes dades, es fa una extrapolació. Respecte als temes fiscals recorda que hi ha un Grup de Treball en marxa i que està pendent fer el retorn de l'estudi efectuat, per bé que destaca la dificultat de definir el sector turístic en la seva globalitat i complexitat.

Esteve Ferrer felicita la feina feta en el desenvolupament de l'eina web. Respecte al debat sobre HUTs, destaca el gran nombre d'apartaments en venda al barri del Raval de Barcelona, la majoria dels quals opina que podrien ser apartaments turístics, atenent-se a les fotografies que es mostren als portals immobiliaris. Explica que aquest fet pot respondre a una important transformació que està tenint lloc dins la ciutat i que caldrà avaluar-ne l'impacte social que aquesta té dins dels barris.

Sílvia Pastor considera imprescindible disposar de dades per poder analitzar la realitat de forma rigorosa i lamenta que existeixi la percepció que els HUTs són un dels grans mals de la ciutat quan considera que no és així. Explica que van dur a terme un estudi sobre la fiscalitat que aporten els HUTs i s'ofereix per compartir-lo en el marc del Consell.

Cristina Cárcel mostra el seu acord en la importància de poder disposar d'una sèrie d'indicadors consensuats que es vagin actualitzant periòdicament i que es puguin compartir i per poder-ne fer un seguiment.

Rosa Bada posa en valor que es disposa un bon material de partida a disposició de tothom. Demana que tothom s'hi familiaritzi i proposa dur a terme una segona sessió d'aquí unes setmanes.